

BÍLÁ NEMOC

- literární druh podle formy
 - drama (založeno na dialogu a monologu)
- literární druh podle obsahu
 - drama (založené na ději, odvíjí se pomocí přímé řeči)
- literární žánr
 - antiutopická tragédie
- téma knihy
 - Epidemie bílé nemoci (symbolistika nakažené mysli), na kterou nelze najít lék.
 - Poukázání na nesmysl války a varování před nacismem.
- motiv knihy
 - válka, bílá nemoc, lék, malomocenství
- časoprostor
 - čas: autorova současnost, před vypuknutím druhé světové války (1. polovina 20. století)
 - prostor: smyšlená země
- zasazení výňatku do kontextu díla
 1. jednání – Dvorní rada
 - Tři malomocní si stěžují na bílou nemoc. Dvorní rada dr. Sigelius dává rozhovor reportérovi. Dr. Galén přijde s tím, že objevil lék na bílou nemoc, ale chce ho první ozkoušet na klinice Sigelia. Rodina si čte rozhovor dr. Sigelia v novinách. Tatínek si stěžuje, že nemoc postihuje pouze starší lidi. Děti jsou naopak rádi. Výprava profesorů se jde podívat, jak na klinice léčí bílou nemoc, dokonce Maršál navštěvuje kliniku. Dr. Galén ale oznamuje, že bude léčit pouze chudé nebo bohaté, kteří zastaví válku.
 2. jednání – Baron Krüg
 - Otec rodiny je díky úmrtí jeho kolegy na bílou nemoc povýšen. Je šťastný a mění svůj názor na bílou nemoc. Ukáže se ale, že matka je nakažena. Otec jde s matkou k dr. Galénovi, aby ho vyléčil. Galén ji odmítne léčit, protože otec je ředitelem továrny se zbraněmi. Baron Krüg navštěvuje dr. Sigellia a ptá se na novinky ohledně výzkumu bílé nemoci. Krüg je totiž také nakažen. Baron Krüg je na návštěvě u Maršála a žádá ho o mír, aby ho Galén mohl vyléčit. Maršál se snaží donutit Galéna, aby vyléčil barona, ten ale spáchá sebevraždu.
 3. jednání – Maršál
 - Starší lidé jsou víc a víc proti válce. Maršál plánuje, jak udeřit, co nejlépe. Maršál je ale také nakažen. Jeho dcera s přítelem ho nakonec

přemluví, aby ukončil válku. Dr. Galén je po cestě za Maršále ušlapán fanatickým davem.

- kompoziční/veršová výstavba
 - děj vyprávěn chronologicky
 - 3 dějství, 15 obrazů
- postavy
 - Dr. Galén – mladý, našel lék na bílou nemoc, ale léčí pouze chudé (chce tím zastavit válku)
 - Dr. Sigelius (dvorní rada) – ředitel nemocnice, touží po úspěchu
 - Baron Krüg – majitel továrny na výrobu zbraní
 - Maršál – velitel vojsk, diktátor
 - rodina, dcera Maršála a syn barona Krüga
- kontext autorovy tvorby – zařazení autora do literárního období, směru, skupiny
 - demokratický proud (česká meziválečná próza)
 - pragmaticky orientovaní autoři
 - zvláštní pojem pravdy (užitečnost, hodnota, úspěšnost)
 - pravdivé je to, co je užitečné
 - pravda relativní a subjektivní
 - Lidové noviny
 - ostatní je neměli rádi (zastávali demokracii)
 - v pátek se potkávali v Čapkově vile – pátečníci
- osobnost a tvorba autora
 - nejmladší ze tří (Josef a Helena)
 - zvolen prvním představitelem československého PEN klubu (celosvětové sdružení spisovatelů)
 - zemřel pár měsíců před plánovaným zatčením gestapem
 - drama – R.U.R; Matka
 - román – Válka s mloky
 - Noetická trilogie – Hordubal; Povětroň; Obyčejný život
 - pohádky – Devatero pohádek (Pošťácká, Loupežnická)
 - Hovory s T. G. Masarykem
- další představitelé
 - Josef Čapek – Ze života hmyzu (s Karlem); Povídání o pejskovi a kočičce
 - Karel Poláček – Bylo nás pět; Muži v ofsajdu
 - Eduard Bass – Cirkus Humberto